

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (4 кредити)

Освітньо-професійна програма	<u>Середня освіта (англійська мова та зарубіжна література)</u>
Спеціальність	<u>A4 Середня освіта</u> (предметна спеціальність A4.021 Англійська мова та зарубіжна література)
Галузь знань	<u>A Освіта</u>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Герегова Світлана – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України https://fipmv.chnu.edu.ua/dep/histukr/spivrobotnyky-ka-fedry-istorii-ukrainy/
Контактний тел.	+380506713377
E-mail:	s.geregova@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/edit.php?id=3922
Консультації	понеділок з 14.30 до 15.30

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна формує у здобувачів освіти історичне мислення для розуміння сучасності крізь призму аналізу минулого. Курс сприятиме отриманню майбутніми фахівцями системи історичних знань, умінь та навичок, здатність до творчого мислення, судження, усвідомлення загальнолюдських цінностей у світлі історичних подій; розвитку патріотизму та соціальної активності. Курс охоплює ключові події української історії та культури, періоди державності та боротьби за незалежність.

Мета навчальної дисципліни: ознайомити з актуальними подіями української історії та культури, забезпечити засвоєння матеріалу стосовно розвитку політичної та культурної історії України, навчити аналізувати історичні події, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки та застосовувати історичний досвід для вирішення сучасних завдань.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ПОЛІТИКО-КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНСЬКОГО МИНУЛОГО В ЕПОХУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА РАНЬОГО НОВОГО ЧАСУ (IX – КІНЕЦЬ XVIII СТ.)	
Тема 1	Середньовічна Русь у культурному просторі українського

	минулого.
Тема 2	Regnum Ruthenorum – феномен української державності.
Тема 3	На перехресті нових світів: Русь-Україна у складі ВКЛ та Королівства Польського (середина XIV – XVI ст.)
Тема 4	Генеза українського козацтва. Еволюція Війська Запорозького у XVI – перша половина XVII ст.
Тема 5	Епоха Хмельниччини. Козацька революція середини XVII ст. і відродження державності.
Тема 6	Феномен Руїни в українській історії. Культурний вимір «козацької епохи».
Тема 7	«Мазепинська доба» та згасання козацьких автономій у кінці XVII – другій половині XVIII ст.
МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ Й БОРОТЬБА ЗА НАЦІОНАЛЬНУ ДЕРЖАВУ (XIX – ПОЧАТОК XXI СТ.)	
Тема 8	«Два світи»: українські землі у складі Російської та Австрійської імперій у XIX ст.
Тема 9	«Із селян у націю»: формування модерної української ідентичності та культурний вимір українського відродження у XIX ст.
Тема 10	«Україна в огні і революції»: Відродження державності українського народу у 1917-1920 рр.
Тема 11	Українські землі у міжвоєнний період: від національного ренесансу до московського терору.
Тема 12	«Між двома проваллями»: Україна у Другій світовій війні.
Тема 13	Український вимір у десятиліття контрольованого лібералізму й наростання системної кризи Радянського Союзу.
Тема 14	Україна від «перебудови» до незалежності. Сучасна війна України за незалежність.
Тема 15	Російсько-український антагонізм: історична тяглість і сучасність.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Освітні технології, форми та методи навчання дисципліни включають лекційні та семінарські заняття, які проводяться з використанням сучасних технічних засобів, зокрема проектора, комп'ютерів та мобільних пристроїв. Навчальний процес передбачає використання середовища MOODLE. Застосовуються спеціальні додатки, Calendar, GoogleMeet. Використання традиційних лекцій, дискусій на семінарах, самостійної роботи з матеріалами та активне застосування онлайн-ресурсів. Такий підхід дозволяє ефективно засвоювати матеріал та розвивати навички аналізу історичних подій з використанням сучасних технологічних засобів.

Основними методами навчання освітньої компоненти є проблемні й оглядові лекції, інтерактивні заняття (заняття дискусійна група, заняття за технологією взаємонавчання), інтегровані заняття, проблемні заняття, відеозаняття, прес-конференції тощо. Перевага надається продуктивним методам, спрямованим на активізацію і стимулювання освітньо-пізнавальної діяльності студентів,

зокрема: проблемний виклад, частково-пошукові та дослідницькі методи, презентації, кейс-стаді, тренінги, бесіди і дискусії, тощо.

Перелік використовуваних методів навчання:

- лекція-візуалізація;
- проблемна лекція;
- семінар-дискусія;
- семінар-діалог;
- виконання індивідуальних науково-дослідних завдань;
- робота в групах;
- проектна діяльність з використанням мультимедіа;

Основою організації навчальних занять є особистісно-орієнтований, діяльнісний, комунікативний, професійно-орієнтований, міждисциплінарний підходи до навчання.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль знань здобувачів дисципліни здійснюється через усні відповіді здобувачів під час семінарських занять та модульні контрольні роботи. Модульні контрольні роботи проводяться на платформі GoogleForms.

Підсумковий контроль – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання результатів навчання з дисципліни базуються на 100-бальній шкалі та відповідають національній шкалі і шкалі ECTS. Оцінювання враховує індивідуальні особливості здобувачів і передбачає диференційований підхід.

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;

- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»
https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf..

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. *Актуальні питання історії України та української культури: навчальний посібник для студентів неісторичних спеціальностей закладів вищої освіти (С. Герегова та колектив авторів. Під заг. ред. О. Добржанського)*

- Чернівці: Рута, 2025. 361 с. Джерело доступу: https://drive.google.com/drive/folders/1wHcM_hQl6Bysda0EWE6GTEsRJJxUDvLh?usp=sharing
2. Бойко О. Історія України. К., 2018. <https://uahistory.co/pidruchniki/ukraine-history-boyko-7-edition-2018/4.php>
 3. Грушевський М. Історія України-Русі: у 6 т. К., 1994. <http://litopys.org.ua/hrushrus/iur.htm>
 4. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2016. 644 с. https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Istoriia_Ukrainy_vyd_2016/
 5. Полонська-Василенко Н. Історія України. <http://www.studentbooks.com.ua/content/view/121/49/>
 6. <http://www.history.org.ua>
 7. <http://litopys.org.ua>
 8. <http://ukrhyst.at.ua>
 9. <http://www.istpravda.com.ua>
 10. <http://history.franko.lviv.ua/>
 11. <http://history.kiev.ua/>
 12. <http://historical-club.org.ua/>
 13. <http://www.nbu.gov.ua/>
 14. <http://diasporiana.org.ua/>
 15. <http://chtyvo.org.ua/>
 16. <http://izbornyk.org.ua/istkult2/ikult2.htm>
 17. <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>

***Детальна інформація щодо вивчення курсу знаходиться
у робочій програмі навчальної дисципліни***

https://englishdept.chnu.edu.ua/media/aurffbkh/rp_1k_apiku_25-26.pdf